

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Ami Makón nincs.

Makó, április 5.

Talán ezt az egész újságot tele lehetne arról írni, ami Makón nincs, mert bizony ez sokkal kevesebb helyen elérne ami Makón van. Most azonban csak egy dologra akarunk rámutatni, aminek Makó városa oly szörnyűsége hiányát érzi, amely ha megvolna Makó város ipara, kereskedelme, gazdasága egész más, egészségesebb, erősebb és pezsgőbb irányt venne.

Makó városában nincs gyárirpar. Egyetlen egy gyár sem működik Makó városában. Pedig minden feltétel megvolna itt, hogy egészséges gyárirpar létesüljön. Kitérő utak, vasut, a Maros, alkalmas területek sőt még munkáskézben sem volna hiány.

Hogy — hogyan, nem tudunk eddig Makóra csalogatni egyetlen egy gyárirparost sem, aki kedvet kapott volna arra, hogy Makón gyárat alapítson. A gyárosokat meg kell védeni, hogy a kínáló alkalmat elszaladják, oktalanság volna. Mert ugyan ki kínált valamit Makó város részéről akárminő gyárnak, vagy gyárosnak? Hát hallottuk-e valaha, hogy a város akármelyik gyárosnak csak a legcsekélyebb ajánlatot tette volna, hogy Makón gyárat létesítsen?

Akkoriban, mikor Farkas József volt Makó polgármestere, volt ilyenről szó. Egész komoly formában hirdették, hogy az állam a legközelebb felállítandó selyemfonó gyárat Makón fogja létesíteni.

Ahogy ezt híresztelték s amilyen komoly helyről jött az ígéret; ha valóra vált volna, legalább 4-5 esztendő óta működni kéne ennek a selyemfonó gyárnak Makón.

A makói selyemfonógyár azonban elmaradt s kaptunk helyette — mértékhiitelesítő hivatalt. Nesze semmi, fogd meg jól. Még ezt is elakarták tőlünk vinni ha közbe nem lépnek ittmaradása végett.

Komoly formában hallottunk tavaly arról is beszélni, hogy Makón cukorgyárat létesítenek. Ennek is nagy jövője lett volna Makón s minden irányban megvolt a jóakarát az ügy iránt s mégsem lett belőle semmi.

Tudja isten, ez a mi városunk olyan szerencsétlen, hogy a sok jó akaratba belefullad minden olyan

intézménye, melynek létesítése életkérdés volna e városra nézve.

A makói törvényszék, a makón elhelyezendő katonaság, a makói selyemfonógyár s még sok más, mind a legnagyobb jóakarattal találkozik fenn és lenn. Szinte félünk már ettől a sok jóakarattól. Attól tartunk, hogy a sok jóakarát mellett egyből se lesz semmi.

Makó városának szakítania kéne ezzel a jóakarát politikával. Nekünk nem szavak, hanem tettek kellene.

A makói városházáról kell kiindulnia annak az egészséges „jóakarát” nélküli mozgalomnak, mely számot vetve Makó város anyagi tehetségével, áldozatkészségével, gontokba foglalja, mily kedvezéseket ad a város egy-egy alapítandó gyárnak.

Makó város polgármesterére vár az a feladat, hogy szinte rálessen arra, hogy ki akar milyen gyárat alapítani s akkor aztán ép úgy mint Arad vagy Temesvár polgármestere, ugraszolván fel kell kínálni Makó városát, mint igen alkalmas helyet, az illető gyárosoknak. Mint az ügyes kereskedőnek vagy iparosnak úgy kell intéznie a dolgot, hogy az illető gyárosok szinte kedvet kapjanak a Makón való gyáralapításra.

Megvagyunk győződve, hogy Makó város jelenlegi polgármesterében a legnagyobb buzgalom él, hogy Makó városát felvirágoztassa, egészségesen fejlessze. Ép ezért hiszünk és bízunk abban, hogy ez irányban közre fog munkálni.

Lám más városok minden különösebb „jóindulat” nélkül az örök fejlődést biztosító intézményekhez jutna. Győr városa csak a napokban ágyugyárhoz, Debrecen egyetemhez, Nyíregyháza katonasághoz, egy csomó magyar város bíróság-hoz vagy más hivatalhoz.

Makó városa ezen városokkal szemben igazán szerény. Nem kérik ágyugyárat, jó lenne nekünk a megígért selyemfonó gyár, nem kell nekünk egyetem, jó volna egy polgári fiúiskola is, nem kéne nekünk huszárezred, jó volna egy zászlóalj baka is.

De nem is folytatjuk tovább, mert mindjárt ott végezhetjük ahol kezdjük, hogy igen sok mindene nincs Makónak, de hogy legyen s hogy főképen gyárirpar létesüljön Makón ez oly fontos érdeke a városnak, amiért nem szabad sajnálni semmi

fáradtságot, semmi ildozatot, sem a városházatitoknak, sem Makó város polgárainak.

Késik a béke...

Montenegró nem engedelmeskedik a hatalmaknak. — Skutari ostroma.

Döntő fordulat előtt.

Nagy csalódást kelt, hogy a balkán államok huzzáll halasztják a béké tárgyalások megindítását, holott a porta feltétlenül elfogadta a nagyhaalmi békeavaslatait. A török kormány a birodalom pénzügyi és katonai helyzetére tekintettel, mindenképpen sietetni akarja a tárgyalások megindítását, hogy beállhasson a legyverszűnet, de nincs rá módja. Az egyetlen reménye a nagyhatalmokban van.

Montenegró nem engedelmeskedik a hatalmaknak.

Az Antivá i előtt álló nemzetközi hajórajt parancsnokló angol tengerész kapitány táviratot intézett a miniszterelnökhez, amelyben bejelentette a hajórajtnak Antivári elé érkezését és azt kívánja, hogy Montenegró ne engedelmeskedik a hatalmak követeléseinek. A miniszterelnök ma reggel elküldött válaszában s-jánlatát fejezi ki a fölött, hogy Montenegró vizeiben nemzetközi flotta gyülekezett a végből, hogy Montenegrót arra kényszerítse, hogy szüntesse be Skutari ostromát és az ellenségeskedéseket a jövődőlbeli Albánia területén. Montenegró már az április 2-án a hatalmakhoz intézett jegyzékében kifejtette álláspontját. Megismétli ezt a tengerész elöl és megjegyzi, hogy dacára a flotta jelenlétéből folyó presszióknak, Montenegró nem térhet el a szövetségesek és törökország háborujából következő hadi állapot követelményeitől, amint a hatalmak sem változtathatják meg a háboru kitörésekor proklamált semleges magatartásukat. Ezen élv a nemzetközi flottayak a montenegrói vizekben való megjelenés által Montenegró kárára sérelmet szenvedett.

Skutari ostroma.

A szövetségeseknek Skutari ellen intézett legutóbbi háromnapos ostroma rendkívül heves volt. Legvéresebb volt a harc Tarabos körül. Nikita király parancsot adott, hogy ezt a hadállást mindenáron el kell foglalni. Martinovics tábornok vezérkarának főnöke, Klamenitz ezredes mintegy hatszáz emberből, akik fölszólítására önként jelentkeztek, csapatokat alakított. Ezzel a halálra szánt hadosztályai rohamot intézett és sikerült is a skutari csapatokig eljutni. Ezek azonban szembeszállottak velük. Ember ember ellen küzdött. Az albánoknak gépfegyverek voltak, amelyeket mesterien kezeltek. Közben a montenegróiaknak segítség érkezett. A védők kétségbeesetten küzdöttek. A montenegrói hadosztályokat csaknem tökéletesen megsemmisítették. Podgoricába és Cetinijébe folytonosan érkeznek nagy sebesült szállítmányok. Számtalan halott és sebesült fekszik az ostromlott hadállások előtt. A szövetségesek új útegeket állítottak föl a Taraboson és új csapatok vonulnak föl Skutari ellen. Az általános ostrom kedden lesz.

Döntő fordulat előtt.

Beavatott diplomáciai helyről származó értesülés szerint Ausztria Magyarország és Montene rő között a helyzet percről percre feszültebb lesz. Ma éjjel jár le az a kétszer 24 órai terminus, a melyet a montenegrói vizeken tűntető nemzetközi flotta parancsnoka a montenegrói kormányának a hatalmak óhajait teljesítő válasz megadására kitűzött és ha ma éjjel g a montenegrói kormány nem teljesíti a hatalmaknak Ausztria-Magyarország által formulázott feltételeit, a mit már biztosra is lehet venni, egy a Montenegró elleni akciónak komoly és döntő fordulata hangzik el.

Az olasz diplomácia köréből kiszivárgott hír k szerint I. Ferenc József császár és király megadta hozzájárulását a nem várt és nem óhajtott eset követk ztében szükséges rendelkezések megtételére és Rómában úgy tudják, hogy nem fog eltelni huszonnégy óra és az osztrák magyar mona chia fegyveres erővel fogja Montenegrót az európai hatalmak által elfo adott feltételek teljesítésére kényszeríteni.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy a főtáren levő „TULIPANHOZ” címzett melynek eddig vezetője voltam

Neumann Zsigmond urtól a mai napon átvettem

kézmű és divatáru üzletet

és azt saját cégem alatt tovább vezetem

Amidőn kérem a mélyen tisztelt vásárló közönség nagybecsű pártfogását biztosítom szolid és pontos kiszolgálásomról. Üzletemet a legszolidabb alapon szigoruan szabott árak mellett vezetem és igyekezni fogok mindenben a legjobbat, legujabbat a legolcsóbb árak mellett kiszolgálni.

Kiváló tisztelettel KOVÁCS JÓZSEF.

Óriási vasuti szerencsétlenség.

A fiemei gyorsvonat katasztrófája.

Ma hajnalban, négy óra tájban, borzalmas vasuti katasztrófa történt a budapesti fiemei vonalon: a Budapestről tegnap délután hat óra tízenöt perckor indult fiemei gyorsvonat Károlyváros és Ogulin között Tounj állomás mellett összeközött egy tehervonattal, amely Tounj állomáson a forgalmi tiszt hibájából nem várta be a gyorsvonatot. A két lokomotív egymásra futottak és pozdorjává törték. A rettenetes katasztrófa számos halottja és igen sok sebesültje van: mindkét vonat mozgonyvezetője, a gyorsvonat vezetője és a tehervonat két fékezője meghalt és az utasok közül is többen elpusztultak.

Délig csak kevés és hiányos jelentés érkezett Fiuméből a nagy katasztrófáról, mind a hivatalos helyekre, mind hozzánk, mert a telefonösszeköttetés Fiumével elromlott. A táviratok is ellenmondók és az utasok sorsáról csak a legközelebbi órák hoznak bizonyosságot.

A vasuti szerencsétlenségről a következő távirati jelentést kaptuk:

Mindkét vonat teljes sebességgel haladt. A lokomotívok és hálókocsi teljesen tönkrementek. Állítólag harminchárom halott és hetven sebesült van. A sínek nagyon megrongálódtak. A katasztrófa Generalszki Siólól négy kilométerre és Károlyvárostól nyolc kilométerre történt. Dugaresa állomásról már mentek segítővonatok, a mentőakciót azonban nagyon megnehezíti, hogy a közelben nincs nagyobb helység. A halottakat a legközelebbi eső helységbe vitték. A lokomotívvezetők és a fűtők holttesteit még nem találták meg. A halottak legnagyobb részét a budapesti gyorsvonat utasai, nevüket még nem állapították meg. Közelebbi részletek nincsenek, mert a fiemei táviró és távbeszélő-vezetékeket a vihar megrongálta.

Hogy igazak-e ezek a rémhírek lehetetlen ellenőrizni, mert a táviró és telefonösszeköttetés Fiumével, mint azt fentebb is megírtuk, elromlott.

Tombola-játék

a „Korona“-kávéházban.
Csütörtökön este rendkívül fényes és értékes tárgyak lesznek kisorsolva.

Kolompár Béla hangversenyez.

Fontos közigazgatási bírósági ítélet.

A szőlőtermőknek nem kell külön kereseti adót fizetni.

Egy makói ember panasza a szőlő, illetve bortermelőkre nagy fontosági ítéletet hozott a napokban a közigazgatási bíróság.

Czene József makói lakost a múlt évben 60 korona III. osztályú kereseti adóval róttta meg az adókielvető bizottság azon az alapon, hogy borát részint nagyban, részint kisebb mennyiségekben eladta és így több makói embert is rótttak meg ilyen címen III. osztályú kereseti adóval.

A kirovás ellen Czene az adófelszámolási bizottsághoz fellebbezett, de eredménytelenül. Végül Czene a közigazgatási bíróságnál élt panasszal.

A közigazgatási bíróság a panasznak helyet adott és az adó törlesztését elrendelte, mert a földbirtokos ha földjének termését eladja, csak a földadói megadóztatott, megváltott jövedelmét váltja pénzre és nem vitás, hogy az ekképen pénzre írt már megadóztatott jövedelme után a kereseti adóra nézve most érvényben levő 1875. évi XXIX. t.-c külön kereseti adót fizetni nem tartozik.

Ennek az adónak alkalmazásánál az a körülmény, hogy a földbirtokos összes termését egyszerre vagy részletekben adja el, különbséget nem tehet, valamint az sem, hogy az eladás többé vagy kevésbé nyereséges módon történik, mert az idézett törvény nem nyújt alapot arra, hogy valamely földbirtokos csupán azért legyen kereseti adóval terhelhető, mivel termését nagyban vagy kicsinyben előnyösebben tudja eladni, mint ahogy a többi birtokos az ő földjének termékeit értékesíteni tudja.

E részben pedig a szőlőbirtokosok között, illetve más földbirtokosok között különbséget tenni nem lehet mert az említett törvénynek ily különbségek megtételére semmi alapot nem nyújt. *Ennélfogva kétségtelen, hogy a szőlőbirtokos sem lehet azon a címen kereseti adóval terhelni, hogy bortermelést kis mértékben árusítsa el.*

Ezzel azonban nem változtat az a körülmény sem, hogy az 1838. évi XXXV. és 1889. évi XXV. törvényekből a célból, hogy az italmérségi jövedék bevételei, az italmérségi vagy engedélyi illeték és a boritaladó is, az állam kincstár részére biztosíttassanak, a saját termésű borokat kis mértékben elárúsító szőlőgazdákat is elárúsítási engedély szerzésére kötelezi mert a törvények ezen intézkedései a kereseti adót nem érintik és nem szolgál alapul arra, hogy kereseti adó alá vonassék az a jövedelme, mely kereseti adóról szóló törvény értelmében az elmondottak szerint annak az adónak nem tárgya.

Midőn tehát a termelő saját termésű borát nem korcsmanemű ki-mérés útján, hanem saját házában korlátolt italmérségi engedély alapján árusítja, azért III. osztályú kereseti adóval meg nem róható.

Egy makói kereskedő indítványát — egyhangulag elfogadják az ország kereskedői.

A vidékek üzemeit megfogják rendszabályozni.

Megemlítettk már több ízben a Makón mindjebban elharapódzó vigéc halózódást, amelyvel hitvány, rong külföldi portékát sóznak a makói közönség nyakába, drága áron. Igen életre való intézkedéssel a tarja megakadályozni ezt Neumann Zsigmond makói kereskedő, aki ezen visszaélések megállítására céljából a kereskedelmi megrendelések gyűjtéséről szó ő törvény-revizióját sürgeti s a makói s általában a vidék kereskedelem megóvása s védelme céljából törvényhozásra intézkedést kér.

Neumann Zsigmond makói kereskedő ilyen értelemben alaposan megokolt indítványt terjesztett be tegnap a magyar kereskedők országos kongresszusán s az ország egybegyűlt kereskedői előtt magvas beszéddel kifejtette a vidéki kereskedelem megvédésének nagy közgazdasági jelentőségét.

A kereskedők kongresszusán élénk figyelmet s meleg érdeklődéssel kísérték Neumann Zsigmond előadását s indítványát egyhangulag elfogadták. A vidéki kereskedők pedig lelkesen ünnepele-ték, hogy végre akad közülök egy, aki a mindjebban elharapódzó kereskedelmi halózódást az ország kereskedőinek nyílt színe előtt meg-bélyegzi.

A makói indítvánnyal most sűrűs-gesen foglalkozni fognak az ország kereskedelmi testületei, egyesületei és kamarái s bizonyára eredménye lesz ennek a Makóról kiindult a vidéki kereskedelem megvédését szolgáló akciónak.

Tanulóányok
fizetéssel felvétetnek a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában.

Sulyos szerencsétlenség az ujjvárosi gőzmalomban

Egy inasnak leszakította karját a gép.

Sulyos szerencsétlenség történt ma délelőtt az ujjvárosi gőzmalomban. Egy inas járt szerencsétlenül. Munkaközben vigyázatlan volt a kis inas s a gyorsan forgó gép elkapta a szerencsétlent, leszakította a karját s azonfelül úgy össze-vissza törte, hogy igazán csoda lesz, ha életben marad. Ha pedig életben marad, nyomorék, béna lesz egész életére. A sulyos szerencsétlenségről tudósításunk következő:

Papp József 15 éves molnár inas az ujjvárosi gőzmalomban dolgozott. Ma délelőtt csákányokat köszörült. A gyorsan forgó nagy köszörűkövet a transmissziós szij forgatta.

Köszörülés közben a kis inas félre nézett s elbáméskodott. Eközben történt, hogy lobogós ingujját elkapta a gyorsan forgó szij s magával sodorta a fiut is, kinek a nagy erő leszakította a karját könyökig, felső karját pedig össze-vissza törte.

A szerencsétlenséget a fűtő vette észre, aki a gépet nyomban megállította s kiszabadította a rettenetesen megsérült inast, kit az azonnal helyszínre sietett Hubert Mihály vett ápolás alá. A sulyosan sérült inast az első segélynyújtás után beszállították a kórházba, ahol ma délután sulyos műtétet végzett rajta Molitorisz Kálmán dr. kórházi orvos. *Tovig levágta a karját.*

A sulyos műtét után a kis inas kevésbé jobban érzi magát, de állapotja rendkívül sulyos s igazán csoda lesz, ha életben marad.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Április 8 Kedd Róm kath Misericord. Gör kedd Márcz 24 Nagyb. Nap kél 5 óra 31 perckor nyugszik 6 óra 35 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Sok helyütt esapadék és lényegtelen hőváltozás várható. Sürönyprognózis: Elveto esapadék, enyhe. Déli hőmérséklet: 14-5 Celsius.

— A törvényhatóság közgyűlése. Csanádvármegye köztörvényhatósága holnap, keiden délelőtt tartja rendes évnegyedes közgyűlést Hervay István alispán elnökölte alatt. A gyűlés igen érdekesnek ígérkezik, mert ezen a gyűlésen valószínűleg, a kormány ellen fog állást foglalni a vármegye. A gyűlést megelőzőleg a függetlenségi párt ülést tart, melyen megbeszél-lik a gyűlés tárgyaival szemben való állásfoglalásukat.

Legújabb divatu, tiszta gyapju-
szövetekből készült elegans

ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különféle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

férfi- és fiu öltönyök és tavaszi double felöltők óriási választékban

nagy ruhaáruházában Makón, Fő-tér, az ipar-
bank palotájában.

Kitüntetés. Városunk egyik igen érdemes s kiváló szülőltje, Dózsa Zsigmond magyar államvasúti igazgató, magas királyi kitüntetésben részesült. A király udvari tanácsosává nevezte ki. A kitüntetett igazgató, fivére Dózsa Sámuel dr megyei tisztifőügyésznek s így a kitüntetés igen sok makói ember őszinte öröme szolgálat.

Ítélet a tintatartó pörben. A budapesti büntető törvényszéken ma déli 12 órakor hirdették ki az ítéletet Zakariás Jánost dr és társai ügyében, akik a Héderváry Károly gróf volt miniszterelnök és Serényi Béla gróf földmivélségi miniszter ellen elkövetett hatóság ellen való erőszak bűntette s súlyos testi sértés vétsége miatt kerültek vád alá. A törvényszék Zakariás Jánost, Hoffmann Ottót és Beck Lajost bűnösnek nyilvánította a Héderváry gróf sérelmére elkövetett súlyos testi sértés vétségében s ezért Zakariás Jánost egy hónapi fogházra s 500 korona pénzbüntetésre, Hoffmann Ottót és Beck Lajost fejenként tizenöt napi fogházra s 300 korona pénzbüntetésre ítélte. A többi vádlottat felmentették.

Tűz az újvárosi állomás mellett. Könnyen nagy veszedelmet előidéző tűz pusztított tegnap este az újvárosi állomás mellett Ratkai-féle kocsmában. A rossz kéményből kipattanó szikra meggyújtotta a menyezeti egyik gerendáját. A menyezet gyorsan elpusztult, de a tűz további terjedését a kivonult tűzoltóság megakadályozta. A kár 300 korona, mely azonban biztosítás révén megtérül.

Bizottsági ülések a vármegyházán. Csanádvármegye törvényhatóságának állandó választmányáma délelőtt folytatta gyűlését, melyen befejezték a közgyűlés tárgyait az előkészítést. Ugyancsak a vármegyházán tartott ülést ma délelőtt a megyei számonkérőszék is, melyen a tisztviselők munkásságáról adtak számot a bizottságnak.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 20 napján délelőtt 9 órakor a szegedi felső ipariszkolában fogják megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárút 18.) beküldendő.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek. Sőtér Imre Süli Katalinnal, Böngyik Ferencz Bakaesi Rozáliával. **Elhaltak.** Miki Ferenc 65 éves Sipos János 35 éves korában.

Kukorica lopás Battonyán.

A tettest nyomban elcsípték.

Varguesin Velykó battonyai ember munkálkodni soha sem szeretett, de jól élni igen. És hogy a könnyű, dolog nélküli megéheztést biztosítsa, folyton kisebb-nagyobb lopásokat követett el. Utóbbi időben valóságos réme volt a városnak, jobban mondva a tanyáknak, hol a legtöbb lopást követte el.

Az enyveskezü embert már többször büntették. Legutóbb is egy havi börtönrre ítélték, melyet még ki sem töltött.

A nyughatatlan véru ember azonban még el sem szenvedte büntetését, máris új lopást követett el.

Tegnap éjjel b.lopódzott Görbe Sándor battonyai gazdálkodó tanyájába, hol addig várt, míg mindenki

elaludt. Ezután megkezdette munkáját. Feltörte a kotarkát és 6 zsákot megrakott csöves kukoricával és azt talicskára téve megindult hazafelé a lopott kukoricával.

A kutyák azonban ugatni kezdtek, mire a tanyabeliek felbredtek és üldözöbe vették a tolvajt, kit sikerült is elfogni és összekötözve adták át a csendőrségnek.

Varguesint most már fogva tartják mindaddig, míg ebben a lopási ügyben is nem mond ítéletet a bíróság, aztán majd mindkét bűntetését egyszerre fogja leülni.

A város ismét pervesztes.

Kártérítést és perköltséget fizet.

A város ismét pervesztes, pedig, mint mindenki tudja, ez már nem az első ilyen eset Makóvárosa most is azért lett pervesztes, mert valakinek kára megtérítése körül nem kísérlet meg méltányos egyezséget.

Maga az eset különben a következő:

Még a múlt év április 12-én történt, hogy a város lovai egy temetés alkalmával a Héderváry utcán elragadták Gyurik Lajosné gyászokcsiját, mely annyira megrongálódott, hogy kijavítása 877 koronába került.

Gyurik Lajosné előbb a tanácsból, majd a képviselőtestületől kérte a kár megtérítését, de mindkét helyen elutasították.

Ekkor aztán Gyurik Lajosné kártérítési pert indított a város ellen. A tárgyaláson igaz ugyan, hogy beigazolást nyert, miszerint a lovak ijedősek, de viszont az állatok által okozott károkért a törvény értelmében a gazda felelős, ezért aztán a bíróság Makóvárosát is elmarasztalta a 877 korona kártérítési összegnek, továbbá 100 korona perköltségnek megfizetésében.

Passziózó földéaki magyar.

Kiugrott a robogó vonatból.

Furesa passziót eszelt ma ki egy földéaki gazdaember. Mint a rendőrségen eladta, sokat hallott már arról beszélni, de meg egy némelyik ujságban is olvasta, hogy valami csoda gyönyörűség fogja el az embert, ha a robogó vonatból kiugrik. Gondolt egy nagyot s merészt, hogy majd ő is megpróbálja ezt a passziót. Ugy is eszelekedett s hogy életével nem fizetett a fura kedvtelés következtében, azt csak annak köszönheti, hogy egy jókora mély pocolyába zuhant, amely piszkosnak ugyan elég pisztos, de legalább puha valami s nem törk el benne az ember csontja.

A furesa passziózás hőse Kiss Lajos földéaki 35 éves földmives, aki ugyszóiván belehajszolta magát abba a gondolatba, hogy valami fölséges erő lehet a repülés, ha mindjárt olyanformán is, hogy a robogó vonatból röpül ki.

Ezt a nagyszerű tapasztalatot megszerzendő, Kiss Lajos ma reggel kiballagott a vasutállomásra, váltott egy bilétát s betelepődött a Vásárhely-nagyszentmiklósi express vonat egyik kupéjába. Ott is egyre azt hajtogatta az utasoknak, hogy a vonatból való kiugrás gyönyörűségénél fölségesebb érzelem nem is lehet. Az utasok azt hitték, hogy valami félbolonddal van dolguk, nem is vetettek hát ügyet rá.

Ámde Kiss Lajos nem nyugodott

s azt kérdezte az utasoktól, hogy szabad-e kiugrani a vonatból. Az utasok csak hogy szabaduljanak, azt mondták Kissnek, hogy szabadni ugyan szabad a kiugrás, de nem ajánlatos. A másik peroban Kiss kinyitotta a kupé ajtaját s a 6 ik kilométer jelző kő közvetlen közelében kiugrott a robogó vonatból.

Repült a földéaki magyar, de nem volt abban köszönet. Belezuhan a töltés melletti pocolyába. Az utasok kiáltozására, a vonatot nyomban megállították s a repülő földéaki embert kiszabadították a pocolyából, behozták Makóra s átadták a rendőrségnek, ahol eljárást indítottak ellene.

A passziózó földéaki a rendőrségen azt vallotta, hogy a vonatból való kiugrásnál, tényleg valami különös érzést érzett. Ezt el is lehet neki hinni. Hátha nem a pocolyába, hanem a köves utra esett volna, akkor érzett volna még különösét.

A makói piacról.

Minden olcsóbb — csak a kukorica drága.

A vasárnapi makói hetipiác a szokott keretekben zajlott le. Ugy a kínálat, mint a kereslet megfelelő volt.

A buza ára Makón, métermázsánként 20 koronába került. Budapesten 23 korona volt a mai tőzsdei árfolyam.

A kukorica ára erősen halad fölfelé. Örülnek is ennek a nagylaki s apátfalvi kukorica kupecsek. A tavalyi kukorica uszora borzasztó napjait áhitják vissza. A kukorica ára ugy Makón, mint Budapesten 14-15 korona között váltakozik.

A hagymapiác, mint mindig ilyenkor a szezon végén, beütött a legteljesebb pangás. A hagymának alig van ára. A vöröshagymaért vasárnap legfőbb 3 koronát fizettek. A fokhagyma is olcsóbb lett 5 koronával s vasárnap már csak 10 koronát fizettek métermázsájáért. Csak a dughagyma ára volt szilárd s bizony akinek kellett 22 koronát is fizetett e cikk métermázsájáért.

Regény.

Egy világáros rejtelmei.

(76)

17. fejezet.

Titokzatos levelek.

Nagy vakmerőség kellett hozzá, hogy ő maga ment, de ugy számított, hogy Pétsy Dénes jobban szereti a leányát a huszezer forintnál és gyermeke érdekében nem tesz jelentést s így bátran jelentkezhetik a postrestanté levelek kezelőjénél.

A poststiszt akadálytalanul kiadta a vastag levelet. Üzleti levélnek gondolta; de még száz meg száz postrestanté levél hevert előtte, neki pedig kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a levelek felől gondolkodjék.

Adás, vétel, szerelmi posta és titkos légyottok, rendes tartalmuk a postrestanté leveleknek.

A régi postás legillatosabbat sem méltatja különös figyelemre.

A huszezer forint Szappanos Illés zsebében volt.

Tudtam, dűnynyögte magában, hogy megküldi a pénzt. A szökőt börtönört végre lerázhatom a nyakamról...? Pétsy Dénest alaposan megbüntettem azért, hogy száj-

jel ugraszította a bandánkat. Huszezer forint jó bankó! Szappanos, ezzel külföldre utazol és ur leszel, míg élsz! Nem akarok én többé hamis bankókat csinálni, megelégszem a huszezer forinttal... Sőt még kevesebbel... Hármát a börtönörnek adok... Kettőt a főrajzó kab és nekem — tizenöt darab ezres jut... Kevés, nagyon kevés, de jobb semminél, ezzel mégis lehet valamit kezdeni!

Tekintélyes léptekkel iparkodott előkelő szállodájuk felé.

A szálloda egyik külön szobájában zárt ajtó mögött — Márta tartózkodott.

Szép fiatal nő ügyelt rá, ki szeretettel kényeztette, csak hogy hazane kívánczozzék.

A nő, Szappanos Illés kedvese volt.

A király-utcai Orfeumból hozta magával, szerelmi kalandozásra ugyan, valóban azonban olyan célzattal, hogy Mártát őrizteti vele.

Az tehát, hogy Márta a fővárosi kanálisok egyikében a főváros elzüllött nyomorultjai közt van, nem volt igaz.

(Folyt. köv.)

28 kat. hold

I-ső rendű fekete

szántóföld a kiszombori határban, tártban a munit mellett más vállalat miatt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Czim megtupható a kiadóhivatalba.

209—1913. végrh.

Árveresi hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.t.c. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. II. 1404—10. számú végzése következtében dr. Galambos Emil makói ügyvéd által képviselt Részvényárság villamos és közlekedési vállalatok cég javára 135 kor. 07 fill. s jár. erejéig 1913. évi február hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1010 koronára becsült következő ingóságok u. m. esztergapad, kerékpárállvány, csövek és szekrény nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 138—1 sz. végzése folytán 135 kor. 07 fill. tőkökövetelés, ennek 1912. évi október hó 7 napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 125 kor. 51 fillérben bíróság már megállapított és felmerülő költségek erejéig. Makón I. Deák Ferenc-utca 11. szám. végrehajtást szenvedett cég üzleteliségeben leendő megtartására 1913. évi apr. hó 9. napjának d. e. fel 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogtnak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltnak.

Kelt Makón 1913. évi március hó 26. napján.

Kuhn János,
kir. bír. végrehajtó.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)
- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantín (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérért.

Postai szállítások naponta eszközöltnék, utánvét mellett. Csomagolási költséget nem számítunk. Négy koronán aluli megrendeléseknél a pénz előre beküldendő lehet bélyegekből is (50 fillér portó díjjal).

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB hosszú és rövid női felöltők (Raglának) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban !! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban felöltők sósoknyákban !!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérenemű raktár. Gyász kalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa nagy női felöltők áruházában Makón, Fötér Otthon-kávéház mellett.

500 HOLD JÓ FEKETE KÖTÖTT TALAJFÖLD IGEN OLCSÓ ÁRBAN

és kedvező feltételekkel hosszabb időre kiadó. Értekezni lehet **IRITZ MIKSÁNÁL**

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű **SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,** amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is. **IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG** Kőbányai Polgári Serfözde Részvény-Társaság főraktárosa.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárk egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola rendkívül kellemes 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király“ országszerte a legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket

Nincs többé gyomorfájás A szabadalmazott **Kakukfűkeserű** háziszser, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbetegséget is. Erősít, élítet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalrai bizonyítja jóságát! Kapható Makón, **Sándor Zsigmond** Szegedi utcai gyógytárában. Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Massey Harris aratógépek szerelése meg kezdődött. Vevőknek naponta bemutató lesz Halász A üzletében Makón. Fötér

Makulatúra csomagolópapir kilóként kapható a **„Makói Független Ujság“** kiadóhivatalában.

Fötéri házamban Fodor c. pész 0-0 0-0 által bérelt 0-0 0-0 **ÜZLETHELYISÉG** f. év május hó kiadó. 1-én hasznosbérbe Értekezhetni: **Dr. DÓZSA SIMON** ügyvédnél.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR kisebb és nagyobb mértékben **KEDVEZŐ ÁRBAN** !! **IRITZ SÁMUEL** özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műnyomatásában Makón.